

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/482/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213206749
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4213206749.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členiek senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci žalobcu: CD Consulting, s.r.o., so sídlom Příkop 843/4, Zábřdovice, 602 00 Brno, Česká republika, IČO: 264 29 705, proti žalovanej: U. P., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko P. P. XXXX/XX, XXX XX P., o zaplatenie zmenkovej sumy 1.200,13 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 21. marca 2016 č.k. 10C/413/2013-120, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom konanie o návrhu žalobcu na zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 1.200 eur od 19.05.2010 do zaplatenia zastavil. V ostatnej časti zamietol návrh žalobcu, ktorý podal formou tlačiva podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 (ďalej len nariadenie) o zaplatenie zmenkovej sumy 1.200,12 eura s príslušenstvom. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil čl. I § 75, § 5 ods. 1, 2, 3, § 10, § 11 ods. 1, 3, § 12 ods. 1, § 13 ods. 1, § 14 ods. 1, § 17, § 20 ods. 1, 2, § 33 ods. 1, 2, § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zákona zmenkového a šekového, § 495, § 3 ods. 1, § 34, Občianskeho zákonníka, § 79 ods. 3, 4, § 372y ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2008 do 31.12.2010. Konštatoval, že žalobca si v konaní uplatňuje pohľadávku podľa Článku 4, ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES č. 861/2007), ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Jeho právny nárok vyplýva zo zmenky, ktorú nadobudol od spoločnosti Pohotovosť, s.r.o. Zmenka má charakter vistazmenky, ktorá obsahuje údaj o tom, že sa jedná o zmenku, údaj o zročnosti - na videnie, údaj miesta, kde sa má splniť - Pohotovosť s.r.o. Pribinova 25, 81109 Bratislava, IČO: 35 807 598, meno toho, komu alebo na rad koho sa má plniť - Pohotovosť s.r.o., dátum a miesto vystavenia zmenky - v P. dňa 02.12.2009, je podpísaná žalovanou - povinnou zo zmenky. Spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., indosovala svoje práva zo zmenky na žalobcu. Zistil, že dohoda pôvodného veriteľa a žalovanej o vyplnení zmenky je uvedená v bode 14 VP a dospel k záveru, že na jeho základe nevzniklo veriteľovi platné vyplňovacie právo. Považoval toto zmluvné dojednanie za neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko nebola individuálne dojednaná so žalovanou, ktorá je spotrebiteľom. Bola pripravená veriteľom vopred pre veľký počet spotrebiteľských zmlúv a jej obsah žalovaná nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť. Táto zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu a právach a povinnostiach zmluvných strán na škodu žalovanej, ktorá nemala na výber, buď súhlasila so všetkými podmienkami stanovenými veriteľom, alebo nedostala úver. Veriteľ aj tým, že predložil žalovanej na podpis zmenku, sledoval výlučne svoj obchodný zámer a využil jej neznalosť zákona ako aj jej odkázanosť na poskytnutie ním žiadaného

úveru. Túto zmluvnú podmienku považoval za neprijateľnú podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, a z tohto dôvodu za neplatnú, na základe ktorej remitent nemohol doplniť chýbajúce náležitosti zmenky. Uvedené malo za následok neplatnosť zmenky podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Nakoľko predmetná zmenka bola vystavená na zabezpečenie práva veriteľa vyplývajúceho z úverovej zmluvy, na ktorú treba aplikovať ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Preto skúmal, či veriteľ túto zmenku mohol prijať v súlade s ustanovením § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z., podľa ktorého zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Konštatoval, že v zmysle uvedeného ustanovenia zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou, veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Predmetné ustanovenie platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Mal za nepochybné, že predmetná zmenka bola vyplnená v rozpore s ustanovením § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z.z. nakoľko zmenková suma presahuje výšku maximálne 30 % istiny poskytnutého úveru. Preto zmenku aj z tohto považoval za neplatnú. Poukázal na ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 191/1950 Z.z. v znení zákona č. 438/2015 Z.z., podľa ktorého v konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihliada na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa odseku 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Konštatoval, že táto povinnosť je zákonom výslovne upravená, pričom toto ustanovenie má procesnoprávny charakter, lebo upravuje procesnú činnosť súdu a vzťahuje sa aj na konania začaté na súde pred účinnosťou novely zákona č. 438/2015 Z.z. vzhľadom na chýbajúce prechodné ustanovenia k úprave účinnej od 23.12.2015. Preto postupoval v súlade s ustanovením § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (v rozsudku omylom uviedol Občianskeho zákonníka) a zabezpečil si listinné dôkazy, z ktorých mohol posúdiť jednak platnosť úverovej zmluvy a platnosť samotnej dohody o vyplňovacom práve, ktorá bola podkladom na vyplnenie zmenky. Zistil, že na strane žalovanej ide o spotrebiteľa a poskytol jej zákonnú ochranu, keď uplatnený nárok skúmal aj z hľadiska jeho súladu s právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa v zmysle § 52 až 54 Občianskeho zákonníka a zákona č. 258/2001 Z.z. Za tým účelom vykonal dôkazy, ktoré strany sporu nenavrhli. Dospel k záveru, že prijatie výkladu smerujúceho k povinnosti spotrebiteľa bez výhrad uspokojiť veriteľa, t.j. nadobúdateľa indosovanej zmenky, a až následne ho žalovať o náhradu škody s povinnosťou v takomto konaní dokazovať, že nadobúdateľ zmenky konal vedome na škodu dlžníka, by v konečnom dôsledku viedlo k prenosu povinností na spotrebiteľa spôsobom, ktorý je podľa právnej úpravy, ochrany spotrebiteľa neprijateľný. V prípade záveru, že pri vymáhaní dlžnej sumy z indosovanej zmenky súd nemá možnosť hodnotiť obsah spotrebiteľskej zmluvy o rozhodnúť o prípadných nekalých podmienkach zmluvy, by šlo o neprijateľné zníženie právnej ochrany prináležiackej spotrebiteľovi. Hoci si žalobca svoju povinnosť doplniť žalobu opisáním skutočností týkajúcich sa vzťahu jeho právneho predchodcu so žalovanou, a preukázaním, že zmenka bola vyplnená veriteľom v súlade s platnou právnou úpravou na sumu zodpovedajúcu zákonnému limitu nesplnil, z pripojeného exekučného spisu zistil, že predmetná zmenka bola vyplnená v rozpore s ustanovením § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z.z., pretože bola vystavená na sumu 1.200,13 eura, hoci úver bol poskytnutý v sume 500 eur, z čoho 30 % predstavuje sumu 150 eur. Preto v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatným právnym úkonom, z ktorého žalovanej nevznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi pohľadávku uplatnenú v tomto konaní. Úspešnej žalovanej žiadne trovy nevznikli, ani si ich neuplatnila, preto je náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žiadal rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Uviedol, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie úverovou zmluvou a ďalšími listinnými dôkazmi, hoci žalobca ani žalovaná takéto dokazovanie nenavrhli. Dokazovanie je podľa § 120 OSP ovládané prejednávou zásadou. Predložil ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, preukazujúcu jasne, úplne a zrozumiteľne jeho právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovanej neboli žiadne námietky, a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov. Súd prvej inštancie mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Žalovaná mohla na základe čl. 5 ods. 3 a 6 Nariadenia č. 861/2007 vzniesť námietky voči zmenke. Ak tak neurobila, akékoľvek iné námietky musia byť odmietnuté z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne vykonával a hodnotil dôkazy na skutočnosti, ktoré netvrdila žiadna strana,

preto dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácie príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. Namietal voči odôvodneniu napadnutej zamietajúcej časti rozhodnutia, podľa ktorého je dohoda o vyplnení zmenky neplatná. Poukázal na rozhodnutia iných súdov, ktoré rozhodli v obdobných veciach v jeho prospech. Trval na tom, že je majiteľom zmenky na základe indosamentu a nie je účastníkom žiadneho spotrebiteľského vzťahu. Predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. S odkazom na ustanovenie § 17 Zmenkového a šekového zákona žalovaná nie je oprávnená vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jej vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Súd prvej inštancie porušil poučovaciu povinnosť obmedzenú ustanovením § 5 ods. 1 OSP. Kauzálne námietky sú po indosovaní v zásade neprípustné a zmluvný vzťah medzi žalovanou a remitentom irelevantný. Nie je mu známy obsah údajného zmluvného vzťahu. Poukázal na samostatnosť, oddelenosť, nezávislosť zmenkového záväzku, preto nemožno hovoriť, že zmenka je zmenkou podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a tomuto zákonu odporuje. Zmenka má všetky zákonom predpísané náležitosti. Namietal tiež voči aplikácii ust. § 79 ods. 3 a § 372y OSP na prebiehajúce konanie. V danej veci ide o konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu podľa nariadenia európskeho parlamentu a rady (ES) č. 861/2007, ktoré obsahuje špeciálne procesné ustanovenia, je prameňom únieového práva a má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Tvrdil, že na ust. § 79 ods. 3 OSP nie je možné aplikovať retroaktívny výklad vzhľadom na absenciu výslovného príkazu doplniť návrh na začatie konania v prechodných ustanoveniach. Ďalej namietal, že dohoda o vyplňovacom práve nemohla byť neplatnou ani neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože zákon č. 258/2001 Z.z. pripúšťal zabezpečenie nárokov zo spotrebiteľského úveru zmenkou. Limitovaná bola len výška zabezpečenia vo vzťahu k aktuálnej výške dlhu v čase vyplnenia zmenky. Na podporu svojich argumentov poukázal na rozhodnutia iných súdov.

3. Žalovaná sa k odvolaniu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k názoru, že odvolanie nie je dôvodné, preto rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

7. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z. a nadobudol účinnosť 01.07.2016, vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 1 a 2 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie je návrh na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“). Na jeho základe sa žalobca domáhal

zaplatenia uvedenej zmenkovej sumy s príslušenstvom, zmenkovej odmeny a trov konania. Podľa predloženého návrhu je žalobca ako indosatár nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila žalovaná, pričom indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrená doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Indosant predložil zmenku na zaplatenie, lebo vystaviteľ pohľadávku doposiaľ neuhradil.

11. Súd prvej inštancie veci rozhodol dňa 21.03.2016. V Zbierke súdnych rozhodnutí SR bolo pod číslom 93/2015 publikované spoločné stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia z 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa v nasledovnom znení:

I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že:

1/ pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offa povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ:

2/ pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúcich ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

12. Spoločné stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky - v zákonom stanovenom osobitnom médiu so špeciálnym zameraním a účelom, pod R 93/2015. Uvedeným postupom plnil najvyšší súd zákonom stanovenú povinnosť dbať o jednotný výklad a jednotné používanie zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (§ 16 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch). Táto povinnosť mu v súčasnosti vyplýva z ustanovenia § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. O publikovaní predmetného rozhodnutia bolo rozhodnuté v rámci zákonom upraveného mechanizmu zabezpečujúceho koherentnosť judikatúry (IV. ÚS 60/2010). Osobitný proces, výsledkom ktorého bolo publikovanie spoločného stanoviska oboch kolégií v zbierke ako R 93/2015, priznáva tomuto stanovisku osobitný význam. Výklad najvyššieho súdu, ktorý v ňom podal, nie je síce právne (de iure) záväzný, fakticky (de facto) má ale vysokú vecnú autoritu. I keď judikatúra najvyššieho súdu nie je formálne záväzná, ipso iure normatívnu silu má, a to tak vo vertikálnej línii (voči súdom nižších stupňov), ako aj v horizontálnej línii (medzi jednotlivými senátmi a kolégiami najvyššieho súdu navzájom). Nemožno prehliadať podstatný rozdiel medzi rozhodnutím nepublikovaným v zbierke (ďalej len „nepublikované rozhodnutie“) a rozhodnutím, ktoré bolo na podklade zákonom určenej procedúry navrhovania a schvaľovania osobitným orgánom najvyššieho súdu uverejnené v zbierke (ďalej len „publikované rozhodnutie“). Pokiaľ nepublikované rozhodnutie najvyššieho súdu vyjadruje názor členov senátu (resp. väčšiny členov senátu) najvyššieho súdu v individuálnej prejednávanej veci, názor vyjadrený v publikovanom rozhodnutí je zároveň zovšeobecňujúcim názorom (relevantnej väčšiny) členov kolégia najvyššieho súdu, ktoré vždy tvorí viacero senátov. Názor vyjadrený v nepublikovanom rozhodnutí sa v tomto zmysle prípadne (ak vec prejednávajúci senát dospeje k záveru, že sú pre to splnené podmienky) môže odkloniť či odchyliť od názoru vyjadreného v publikovanom rozhodnutí, tým ale ešte bez ďalšieho nedochádza k „prekonaniu“ názoru, na ktorom spočíva publikované rozhodnutie. Zákon č. 191/1950 Sb. reagoval na prijaté rozhodnutie zákonom č. 438/2015 Z.z. účinným od 23.12.2015. Doplnil v čl. II. Zákon č. 191/1950 Sb. v §17 ods.1 o novú vetu a doplnil odsek 2. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že ak je žalovaným zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystavovateľovi alebo k predošlým majiteľom vždy. V konaní v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihliada na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa odseku 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho záväznosť zo zmluvy vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Poznámka pod čiarou odkazuje príkladmo na § 52 OZ, § 5a zákona č. 250/2007 Z.z. Tento zákon

v čl. I. zmenil a doplnil aj Občiansky súdny poriadok, ako procesný predpis, ktorý bol účinný v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, v § 79 o odseky 3, 4, § 114 ods. 2 OSP, v ktorých upravil náležitosti návrhu na začatie konania pri nároku uplatnenom zo zmenky a sankciu za nesplnenie povinnosti spočívajúcej v posudzovaní nároku titulom spotrebiteľskej zmluvy a poučenie žalovaného o možnosti uplatňovania námietok.

13. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na neplatnosti dohody o vyplnení zmenky, na základe ktorej pôvodnému veriteľovi nevzniklo platné vyplňovacie právo. Tiež na neplatnosti zmenky, ktorá bola vyplnená v rozpore s ustanovením § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z.z., pretože bola vystavená na sumu 1.200,13 eura, hoci úver bol poskytnutý v sume 500 eur, z čoho 30 % predstavuje sumu 150 eur. Žalobca argumentoval len tým, že súd prvej inštancie nemohol založiť svoj názor na skúmaní úverovej zmluvy, ktorej nebol účastníkom a mal rozhodovať len na základe ním predloženej zmenky. Vzhľadom na vyššie uvedené, prijaté stanovisko NS SR v judikáte R 93/2015 odvolací súd považuje tento odvolací dôvod za bezpredmetný.

14. Odvolací súd riadiac sa judikátom R 93/2015, by v zásade nemusel vysvetľovať, prečo tento judikát považuje za opodstatnený (platí totiž zásada, že len ten, kto volí odklon od judikatúry, musí náležite vysvetliť, prečo sa neriadí judikátom). Napriek tomu však viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), k jednotlivým odvolacím dôvodom žalobcu spočívajúcim predovšetkým v zdôraznení platnosti príslušnej zmenky a nepripustení akéhokoľvek súdneho prieskumu okolností vzniku zmenky a vykonania dokazovania v tomto smere udáva, že sa nestotožnil s jeho argumentáciou spochybňujúcou postup súdu pri vykonávaní dôkazov. Aj pri postupe podľa nariadenia č. 861/2007 je súd povinný rešpektovať právo na spravodlivý súdny proces a zásadu kontradiktórneho konania, najmä pri rozhodovaní o potrebe ústneho pojednávania a o spôsobe a rozsahu dokazovania, ktoré je nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia. Z článku 19 nariadenia vyplýva, že pokiaľ nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie. Nariadenie preto nekladie žiadne prekážky v možnosti aplikovať procesnoprávne predpisy použiteľné v slovenskom právnom poriadku. Občiansky súdny poriadok, ako procesný predpis, ktorý bol účinný v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, dôkaznú povinnosť upravoval v ustanovení § 120, ktoré v tretej vete odseku 1 umožňovalo súdu výnimočne vykonať aj iné než navrhnuté dôkazy, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Úvaha týkajúca sa prieskumu uplatneného nároku s oporou v doloženej zmenke nemôže byť ovplyvňovaná povahou použitého procesného nástroja. Skúmanie prípadnej absolútnej neplatnosti úkonu, ku ktorej súd pristupuje ex offio nie je nariadením vylúčená. Súd prvej inštancie preto správne vykonal dokazovanie v súlade s ustanovením § 120 OSP, správne v súlade s ustanovením § 132 OSP vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania a vyhodnotil skutkový stav, na ktorý aplikoval správne ustanovenia zákona v správnej interpretácii. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Rovnako s námietkou žalobcu voči retroaktívnemu výkladu ust. § 79 ods. 3 OSP, vzhľadom na absenciu výslovného príkazu doplniť návrh na začatie konania v prechodných ustanoveniach, sa odvolací súd nestotožnil. Prechodné ustanovenie § 372y ods. 1 OSP dáva v tomto smere jasnú odpoveď na otázku aplikácie nových ustanovení § 79 odseky 3 a 4 OSP tak, že sa použijú aj na konania začaté pred ich účinnosťou, pričom výnimky upravené v odsekoch 2 a 3 § 372y na danú vec nedopadajú. Odvolací súd však poukazuje, že súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na neplatnosti dohody o vyplňovacom práve, a zároveň na neplatnosti zmenky, ktorá bola vyplnená v rozpore so zákonom. Žalobca v odvolaní poukázal na zákon č. 258/2001 Z.z., ktorý pripúšťal vystavenie zmenky. Uviedol, že limitovaná bola len výška zabezpečenia vo vzťahu k aktuálnej výške dlhu v čase jej vyplnenia a bolo pripustené vypíňať ich dodatočne po ich vystavení. V tejto časti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43 CoZm 10/2013 z 21.11.2013, a uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 4 CoZm 3/2014 z 13.06.2014. Uvedené rozhodnutia nie sú záväzné, vyjadrujú názor dvoch senátov obchodných kolégií nesúladných s judikátom R 93/2015. Žalobca okrem citácii týchto rozhodnutí neuviedol nič, v čom nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvej inštancie, len z obsahu predložených rozhodnutí odvolací súd vyvodil, že podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie bol oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť zo zákona do nej uviesť. S uvedenými dôvodmi sa odvolací súd vyporiadal vo vyššie uvedených dôvodoch.

15. V závere odvolací súd dodáva, že jednou zo základných zásad práva Európskej únie je zásada, podľa ktorej sú členské štáty povinné zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa a zároveň sú povinné zabezpečiť, aby sa nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách neuplatňovali, resp. neboli

záväzné. Vzhľadom na to aplikáciou procesného práva má súd túto povinnosť naplniť, čo znamená, že v prípade uplatnenia nároku zo zmenky súd musí ex offa skúmať, či vystaviteľom zmenky nie je spotrebiteľ. Aj keď vnútroštátna právna úprava platná do 31.12.2010 umožňovala používať zmenky aj v spotrebiteľskom vzťahu, použitie zmenky ako takej v spotrebiteľskom právnom vzťahu v skutočnosti nie je úplne v súlade s právom EÚ na ochranu spotrebiteľa. Vnútroštátna právna úprava do 31.12.2010 nezabezpečila vhodnú ochranu spotrebiteľa na základe Smernice 87/102/EHS v konaní o nároku zo zmenky a zákonodarca túto skutočnosť zmenil až zrušením dovtedajšieho zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. a prijatím nového zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom od 01.01.2011 do 30.04.2014. S účinnosťou od 01.05.2014 je táto ochrana zabezpečená v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Zmenkové právo ako také v súdnom konaní znevýhodňuje žalovaného zmenkového dlžníka a keďže podľa článku 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky právo EÚ má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, vnútroštátna právna úprava, ktorá umožnila za istých okolností do 31.12.2010 zmenky používať aj v spotrebiteľských vzťahoch môže byť nepoužiteľná. Pokiaľ však došlo k použitiu zmenky v spotrebiteľskom vzťahu súd je povinný preskúmať, či zmenka bola vystavená v súlade s právnou úpravou účinnou v rozhodnom čase (v čase vystavenia zmenky).

16. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

17. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania z dôvodu, že bola v odvolacom konaní úspešná.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).